

Ødselhed - upopulær, men nødvendig

*Palmesøndag, 16. marts 2008 i København og Århus. LGJ
Salmer: 150 – 178 – 52 – 73 – 430 – 227*

Evangelium: Johannes 12,1-16

Seks dage før påske kom Jesus til Betania, hvor Lazarus boede, han, som Jesus havde oprejst fra de døde. Der holdt de et festmåltid for Jesus; Martha sørgede for maden, og Lazarus var en af dem, der sad til bords sammen med ham. Maria tog et pund ægte, meget kostbar nardusolie og salvede Jesu fødder og tørrede dem med sit hår; og huset fyldtes af duften fra den vellugtende olie. Judas Iskariot, en af Jesu disciple, han, som skulle forråde ham, sagde da: "Hvorfor er denne olie ikke blevet solgt for tre hundrede denarer og givet til de fattige?" Det sagde han ikke, fordi han brød sig om de fattige, men fordi han var en tyv; han var nemlig den, der stod for pengekassen, og han stak noget til side af det, der blev lagt i den. Da sagde Jesus: "Lad hende være, så hun kan gemme den til den dag, jeg begraves. De fattige har I jo altid hos jer, men mig har I ikke altid."

Den store skare af jøder fik nu at vide, at Jesus var der; og de kom derud ikke alene på grund af ham, men også for at se Lazarus, som han havde oprejst fra de døde. Men ypperstepræsterne besluttede også at slå Lazarus ihjel, for på grund af ham gik mange jøder hen og troede på Jesus. Næste dag hørte den store folkeskare, som var kommet til festen, at Jesus var på vej til Jerusalem. De tog da palmegrene og gik ham i møde, og de råbte: Hosianna! Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn, Israels konge! Jesus fik fat på et ungt æsel og satte sig på det, sådan som der står skrevet: Frygt ikke, Zions datter! Se, din konge kommer, ridende på et æsels føl.

Det forstod hans disciple ikke straks; men da Jesus var herliggjort, kom de i tanker om, at dette var skrevet om ham, og at det var det, man havde gjort med ham.

Seks dage før påske

Martha, Maria og Lazarus et festmåltid for Jesus i Betania seks dage før påske. Det er en af de mange begivenheder, evangelisterne fortæller om i dagene op til påsken. Det var lørdagen før palmesøndag. Dagen efter red Jesus ind i Jerusalem. Dagene efter færdedes han i Jerusalem og underviste folket. Og skærtorsdag var det så Jesus, som inviterede sine disciple til festmåltid, nemlig det store påskemåltid. Han fortalte dem, at han særligt havde længtes efter at spise med dem. Her gav han dem brød og vin på en måde, som aldrig var sket før. Han sagde om brødet: *Det er mit legeme, som gives for jer!* Og om vinen sagde han: *Det er mit blod, som udgydes for jer til syndernes forladelse.* Senere samme aften var han sammen med dem i Getsemane. Det blev en aften og nat fuld af angst, rædsel og forfærdelse. Jesus blev taget til fange og ført bort til piskning og korsfæstelse. Romerne udførte den. Jødernes ledere stod bag og havde udtænkt det hele. Og Jesu egne disciplene svigtede – alle!

Sådan er vor kristne tro. Den bygger på begivenheder i historien. Derfor kalder vi historien om Jesus for "frelsehistorie". Vores tro på Gud vokser og lever af bibelhistorie, Jesu lidelseshistorie og evangeliernes beretninger om Jesu liv i øvrigt. Derfor er det et helligt øjeblik, når vi hører Guds ord. Og derfor betyder det alt for vores tro. De begivenheder, som vores tro lever af, kommer til udtryk i den kristne trosbekendelse: *Jesus Kristus – Guds søn – er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet. Nedfaret til helvede. På tredje dag opstået fra de døde. Opfaret til himmels. ... hvorfra han skal komme for at levende og døde.*

Vores tro på Jesus er ikke noget, vi tænker os til, men opstår og bliver til, når vi hører evangeliet. Tilliden til Gud bæres oppe af det, Gud har gjort for os til vores frelse. Og ligesom Jesus holdt påskemåltid for at tage disciplene med helt ind i frelsens centrum, sådan holder han nadver med os om søndagen og giver os sit legeme og blod, så vi kan leve hos ham. Her inddrages vi i frelsen, her involveres vi i hans liv, og han drager ind i vore hjerter med tro og håb.

Et festmåltid

Martha, Maria og Lazarus holdt festmåltid for Jesus. De havde tidligere lært ham at kende som en trofast ven. Vi hører første gang om dem, da Jesus tog ind hos dem, dengang Martha vartede op, og Maria sad ved Jesu fødder og lyttede (Luk 10,38) Det var nok dengang, at venskabet mellem dem og Jesus begyndte. For det blev her, Jesus havde sit hjem, når han var langt hjemmefra. I Matthæusevangeliet fortælles, at når Jesus var i Jerusalem, vandrede han om aftenen ud til dem i Betania og overnattede (Matt 21,17). Jesus havde kort tid før denne påskefest kaldt vennen Lazarus tilbage fra de døde. Og da havde Jesus lært Martha og Maria, hvordan vi frelses: *"Jeg er opstandelsen og livet; den, som tror på mig, skal leve, om han end dør."* (Joh 11,25).

Martha og Maria og Lazarus har på en måde overhalet alle de øvrige disciple indenom. Disciplene havde ikke fattet ret meget af, hvad der skulle ske denne påske. Men Maria og Martha og Lazarus vidste det. De bekendte sig til Jesus. Ved festmåltidet i deres hjem sad Lazarus som et levende vidnesbyrd om Jesu opstandelseskraft. Martha tjente med den gode mad og opvartning. Maria salvede Jesus og vidnede på den måde om, at Jesus var den salvede, Messias, som skulle dø og opstå for dem. Sammen sagde de: Du er vores Kristus. - 300 denarer ofrede de på ham. Nardusolie var meget kostbar. Hele huset fyldtes med duften.

Gæsternes utilfredshed

Men gæsterne blev utilfredse. Kan man bruge så mange penge på tilbedelse? Var der ikke bedre formål? Det er ødselt. Det er for meget. Det er for dumt. - Her lærer vi, hvad Jesus kan betyde for et menneske. Der opstår kærlighed, en kærlighed, som ødsler, og som ikke kan give nok. Som giver, så andre synes, at det er pinligt. Så mange penge havde de jo heller ikke. Det ville svare til, at en familie gav hele årsindtægten: 200.000 kr. – 300.000 kr. til HERREN. Hvorfor dog? - Men så meget betød det for dem, at han var deres Kristus. Ja, han betød endnu mere for dem. Se, hvad Gud har investeret i vores verden. Han skabte os i sit billede som frie skabninger, han kunne have fællesskab med og vise kærlighed. Men menneskene valgte ham fra.

Apostelen Judas repræsenterer oprøret i vores tekst. For han ville ikke spare, *fordi han brød sig om de fattige, men fordi han var en tyv; han var nemlig den, der stod for pengekassen, og han stak noget til side af det, der blev lagt i den.* Det er den grundlæggende synd: nemlig at vi stikker noget til side og holder noget for os selv, noget af det, der ikke engang er vores. For hvad er vi beregnet til? Hvad er meningen med at være menneske? Judas har fat i noget af det rigtige: *Give til de fattige.* Men han brugte det som påskud for at få mere til sig selv, sådan som vi også med vores tjeneste for andre er snublende nær ved at tage ære og selv komme i centrum.

Vi bliver udfordret med spørgsmålet: Hvad nytter det at sælge alt og give det til de fattige, hvis vi ikke har kærlighed? Da bliver det jo noget med at få ære. At stikke til side til sig selv lyder jo ikke godt. Men i praksis er det det samme som at give lidt af sin overflod i den tanke, at det jo egentlig tilhører os selv, og at vi strækker os langt, når vi giver lidt, og strækker os endnu længere, hvis vi giver en del. Derfor forekommer det provokerende og urimeligt, at Maria giver 300 denarer – en årsløn.

Udfordringen til os i teksten er at se os selv i lys af de, Judas gør: hvor stikker du noget til side? Hvor holder du igen? Hvordan ærer du Gud med dit liv?

Jesus tager imod og hjælper Maria

Hvad gør Jesus ved dette problem? Han forsvarer Maria. Og han er selv på vej til døden ... til at dø for folket (Joh 11,51). Han kunne ikke lægge skabningen øde. Han kunne ikke straffe den for dens oprør. Es 57,16-17-18. Han så vores griskhed – og blev selv menneske. Det så Maria. Og hun vidste, at han nu skulle dø som hendes stedfortræder og Frelser.

Se, hvordan Jesus selv investerer. Mere end 300.000 kr. Den guddommelige kærlighed giver sit hjerte til sin skabning. Hele sit liv. Alt, hvad han er. Han giver sig selv hen. *Han tog en tjeners skikkelse på og blev mennesker lig; og da han var trådt frem som et menneske, ydmygede han sig og blev lydlig indtil døden, ja, døden på et kors* (Fil 2).

Marias kærlighed bliver i dette lys kun et genskær af Jesu kærlighed. Og sådan er det med de gerninger, vi gør i troen på Jesus: de er et genskær, en refleksion, et svar på den kærlighed, vi har mødt hos ham. Jesus forsvarer denne kærlighed og beskytter sine tjenere. Og hvis nogen mener, at Maria er ødsel, så kunne de beskylde Jesus for at være endnu mere ødsel, indtil de opdagede, at livet begynder og vokser og bæres af den kærlighed, som er ødsel og giver liv i nåde. Jesus er ødsel og holder ikke igen, når han mærker vores smålighed.

Jesus er vores frelser

Evangeliet forkynder til sidst, at Jesus er vores frelser. *Frygt ikke Zions datter. Se, din konge kommer ridende på et æsels føl.* Han kom ikke for at slå dem ned, men for at blive deres nådige konge. Og den romerske statholder sagde i sit forhør af Jesus, langfredags morgen: *”Så er du altså konge?” Jesus svarede: ”Du siger, jeg er konge. Derfor er jeg født, og derfor er jeg kommet til verden, for at jeg skal vidne om sandheden.”* (Joh 18,37)

Det sang vi sammen om i nr. 150: *Her er han som vil løse hver syndebunden træl, her er han som vil øse trøst i hver bange sjæl. Her er han som vil bære en tornekrans for dig. Her er han, som skal være din drot – din konge – evindelig.*

Jo, han kommer til os i disse dage. For at vores griskhed må afsløres, for at det, vi har stukket til side, må frem i lyset. For at der må kastes lys over løgneren og urenheden i vore liv. Lyset er nåde og sandhed. Frelse og fred. Tilgivelse og herlighed. Det er stort bare at sidde med som Lazarus og have fået livet af Jesus. Det er godt at få lov at varte op, som Martha gjorde. Og det er stort at bruge en årsløn til hans ære, som Maria gjorde. Amen.

Lagt på www.vivit.dk 16.03.2008 / revideret 23.03.2008